

Omrop Fryslân
Zuiderkruisweg 2
8938 AP LJOUWERT
www.omropfryslan.nl

22 april 2020

JAARVERSLAG

2019

Omrop Fryslân makket ferhalen dy't ynformearje, ynspirearje en fermeitsje. Hjirmei ferbynt en ferrikt de Omrop elkenien dy't him mei Fryslân ferbûn fielt.

Bestuursverslag

Omrop Fryslân makket ferhalen dy't ynformearje, ynspirearje en fermeitsje. Hjirmei ferbynt en ferrikt de Omrop elkenien dy't him mei Fryslân ferbûn fielt.

Strategie

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van het opnieuw formuleren van de missie, visie en de strategie van de Omrop. Omrop Fryslân kwam uit een roerige periode en mede naar aanleiding daarvan werd duidelijk dat een breed gedragen missie, visie en strategie met daaraan gekoppeld een logische en duidelijke inrichting van de organisatie, ontbrak. Begin 2019 zijn we dan ook gestart met een proces om tot een nieuw strategisch beleidsplan te komen. Voor dit proces hebben we begeleidingsgroepen (van medewerkers) in de organisatie samengesteld die dit proces hebben begeleid en gefaciliteerd. De deelnemers in deze groepen zijn een aantal maal gewisseld waardoor het proces breed gedragen is en de diverse stromingen en standpunten binnen de organisatie gehoord en aan bod gekomen zijn.

We hebben met medewerkers, publiek, samenwerkingspartners, regionale mediaraad en freonen (de vrienden van de Omrop) uitgebreid nagedacht en gesproken over het snel veranderende (media)landschap en wat daarin de rol van Omrop Fryslân zou moeten zijn. We hebben strategische sessies georganiseerd met sleutelfiguren uit de media en ons laten scherp en inspireren.

Dit heeft geresulteerd in een plan waarin we de snel veranderende (media)wereld tegen het licht houden en de plaats die de Omrop daarin inneemt herijken en herformuleren. Een ambitieus plan waarbij de Omrop haar relevantie herdefinieert op basis van het huidige tijdsgewricht en daardoor haar onontkoombare plaats in de Friese samenleving versterkt. Een plan waarin de Omrop agendazettend is, onderdeel en aanjager is van het maatschappelijk debat en met lef duidelijke keuzes maakt waarmee ze zich duurzaam verbindt met de Friese samenleving.

In het strategisch plan geven we aan dat wij willen verbinden, verdiepen en voorop willen lopen. We willen een actieve rol in de samenleving vervullen. Dat vraagt om een nieuwe benadering van ons werk. Van agendavolgend worden we een verhaal-gestuurde organisatie. We maken keuzes in wat we wel en niet brengen, wanneer en op welke manier. We vullen geen vakjes, maar brengen de verhalen op het moment dat ze relevant zijn. We gebruiken daarvoor actief de Friese taal.

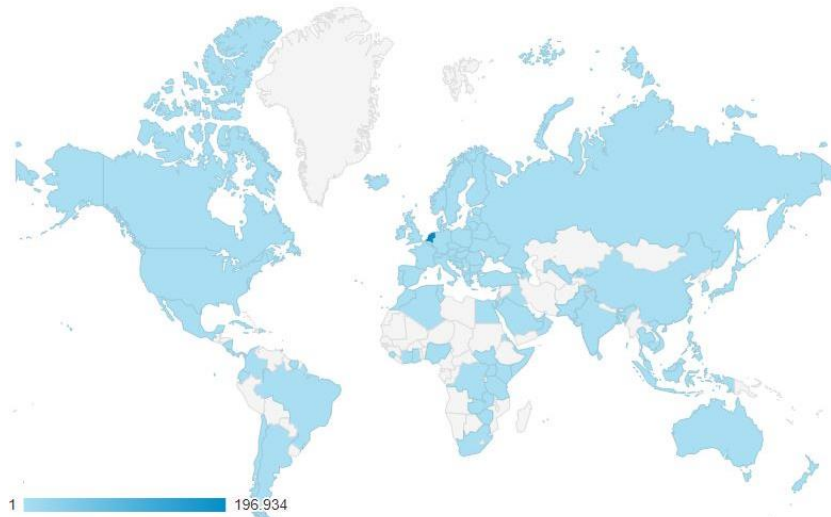
Op deze manier dragen we bij aan onze missie: Omrop Fryslân maakt verhalen die informeren, inspireren en amuseren. Hiermee verbindt en verrijkt zij iedereen die zich met Friesland verbonden voelt.

We doen dat door middel van betrouwbare en onafhankelijke journalistiek, waarbij we op een professionele manier onze platforms bedienen. Dat houdt in dat we vakmanschap koesteren en altijd blijven leren. Wij maken producties die passen bij onze identiteit, zoals is vastgelegd in het strategisch plan 'Kom Fierder'. Wij onderscheiden ons door kwaliteit. Dat is ons uitgangspunt. In al onze verhalen zoeken we actief contact met ons publiek, passend bij de vorm en de inhoud van het verhaal.

Media-aanbod

Radio laat een dalende trend zien ten opzichte van 2018, de kijkcijfers voor TV zijn afgelopen jaar licht gestegen. De onlinecijfers zijn licht gestegen, echter de explosieve groei van de afgelopen jaren is afgevlakt. De waardering voor de programma's van de Omrop is onveranderd hoog en staat op een gemiddelde van 7,4. (zie kengetallen). Het programma-aanbod van de Omrop bestaat voor meer dan 50% uit aanbod wat door de Omrop zelf of in opdracht van de Omrop is geproduceerd.

In 2019 is de Omrop weer volop aanwezig geweest bij live-evenementen. Voor deze live-evenementen hebben we de keuze gemaakt om ze naast online (stream) en radio ook integraal op TV te vertonen. Deze aanpak is succesvol gebleken. In de top 10 van best bekeken Tv-programma's van de Omrop van afgelopen jaar staan veel evenementen. De absolute topper van afgelopen jaar was de Zwemelfstedentocht met Maarten van der Weijden. De finish werd live door 93.000 kijkers bekeken. Dat hele weekend heeft in totaal maar liefst 954.000 kijkers getrokken op onze platformen. Ook de andere Friese evenementen zoals de Hynstekeuring, het Skûtsjesilen en de PC trekken veel kijkers. Ook online zien we dat deze evenementen het heel goed doen; niet alleen in Friesland, maar ook ver daarbuiten zoals in onderstaand afbeelding is weergegeven.

Legenda: de blauw weergegeven landen zijn landen vanuit waar men gekeken heeft naar de zwemelfstedentocht van Maarten van der Weijden via Omrop Fryslân.

Eind 2018 is de Omrop samen met RTV Noord, RTV Drenthe en RTV Oost een gezamenlijk onderzoeksjournalistiek project gestart. Eén van de onderwerpen was (en is) de containerramp met de MSC Zoe. De voortdurende aandacht voor deze ramp en de gevolgen daarvan, heeft ervoor gezorgd dat er ook nationaal de nodige aandacht voor is geweest en nog steeds is. Daarnaast heeft deze onderzoeksgroep de organisatie en de uitgaven van Top Dutch onder de loep genomen.

Om de regionale journalistiek in Fryslân ook voor de toekomst verder te versterken is er vanuit provinsje Fryslân subsidie beschikbaar gesteld aan de Omrop, de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad in het zogenaamde 'Finster op Fryslân'. Dit project waarbij de deelnemers op projectbasis gezamenlijk content genereren was in eerste instantie opgezet in relatie tot de activiteiten in het kader van Leeuwarden-Friesland Culturele hoofdstad (LF2018), maar heeft in 2019 een vervolg gekregen. In het kader van deze samenwerking hebben de aangesloten mediabedrijven onder andere een podcastserie over het 1000 dagen durende kerkasiel in Rottevalle gemaakt. Naast de samenwerkingen met de Friese mediabedrijven werkt de Omrop ook samen met (culturele) organisaties als Tresoar, Afûk, Fers, etc.

Ook in 2019 heeft de Omrop, net als voorgaande jaren, met lokale Omroepen in Fryslân samengewerkt. Met RTV NOF is de samenwerking rond de admiraliteitsdagen gecontinueerd en met de Eenhoorn wordt samengewerkt rond de PC in Franeker. In 2019 heeft de Omrop samen met RTV NOF een subsidieverzoek ingediend voor verdergaande journalistieke samenwerking. Dit verzoek is in eerste instantie niet gehonoreerd. Begin 2020 wordt het subsidieverzoek herschreven, en waar mogelijk uitgebreid met andere lokale omroepen, en opnieuw ingediend. Het doel van deze samenwerking is het versterken van de lokale journalistiek.

Afgelopen jaar heeft de Omrop weer vele mooie programma's gemaakt. Getuige de kijk-, luister- en waarderingscijfers is dit niet onopgemerkt gebleven. Ook zijn afgelopen jaar weer een aantal programma's van de Omrop in de prijzen gevallen. Zo heeft Buro de Vries de NL award voor de beste radio-uitzending gewonnen met de radiodocumentaire van Geartsje de Vries over de transgender Manon. Daarnaast heeft de FryslânDok documentaire 'Moard en Lulkoek in 'e Wâlden' van Annet Huisman, over de impact van de moord op Marianne Vaatstra op het toen nabijgelegen asielzoekerscentrum, de prijs voor de beste korte documentaire op het Noordelijk Filmfestival gewonnen. Ook is een aflevering uit de documentaireserie 'De Grinzen fan Europa' op het Babel Filmfestival in Sardinië vertoond.

Operationele activiteiten

In 2019 heeft de Omrop geen grote investeringen gedaan, behalve de gebruikelijke vervangingsinvestering. Wel is er in het laatste kwartaal een start gemaakt met de bouw van een podcast- en een webcaststudio. Er is vanuit de redactie en steeds grotere behoefte aan studio's voor het maken van webcast of podcastprogramma's. Uitgangspunt is dat deze studio's door de redactie eenvoudig te bedienen zijn en aansluiten bij de bestaande faciliteiten. Deze studio's zullen in het eerste kwartaal van 2020 operationeel zijn.

Financiën

Het boekjaar 2019 laat een positief resultaat zien van € 14.000,-. De bedrijfsopbrengsten zijn gedaald doordat in 2018 een bijdrage vanuit de frictiekostenregeling opgenomen was voor de gemaakte kosten voor implementatie iNos. In 2019 is duidelijk geworden dat Omrop Fryslân deze bijdrage niet zal ontvangen, waardoor de in 2018 opgenomen bijdrage in de jaarrekening van 2019 is gecorrigeerd. Daarnaast heeft Omrop Fryslân in 2019 minder incidentele bijdragen ontvangen. Ook heeft Omrop Fryslân van NPO geen accrès ontvangen voor het maken van Friese documentaires op NPO2.

In 2019 is het gelukt om een groter deel van het beschikbare budget van de Omrop toe te kennen aan de programmering. Het beleid is er op gericht om de niet-programmatische kosten zo laag mogelijk te houden zodat de budgetten zo veel als mogelijk worden ingezet voor onze kerntaak: het maken van programma's en content.

De reclame-inkomsten zijn ook in 2019 verder onder druk komen te staan, al daalt de omzet minder snel dan in voorgaande jaren. Adverteerders kiezen in toenemende mate voor andere advertentievormen zoals online. Daarnaast staan de reclame-inkomsten ook onder druk door de dalende luistercijfers. De marges zijn op dit moment nog goed te noemen. In 2019 is een analyse gemaakt van (on)mogelijkheden van reclame in een veranderende medialandschap welke in 2020 tot uitvoer zal worden gebracht.

De ontwikkeling van de operationele kasstroom ten opzichte van het investeringsdoel is conform verwachting. Omrop Fryslân heeft als beleid de afschrijvingen jaarlijks stabiel te houden.

De solvabiliteit en liquiditeit (Current Ratio) zijn met respectievelijk 0,69 (2018: 0,58) en 1,90 (2018: 1,82) goed. Voor een toelichting van het krediet- en liquiditeitsrisico wordt verwezen naar de jaarrekening.

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de feitelijke situatie op balansdatum. Het uitbreken van het coronavirus in Nederland betreft een gebeurtenis na balansdatum die geen effect heeft over de feitelijke situatie per balansdatum. Desondanks wordt Omrop Fryslân in 2020 geconfronteerd met teruglopende reclameopbrengsten, afgelaste evenementen, een mogelijk hoog ziekteverzuim en toenemende druk op de interne organisatie. Het financiële effect van bovenstaand heeft naar verwachting geen invloed op de continuïteit van Omrop Fryslân. Zie ook de toelichting op de jaarrekening.

Governance & Interne Beheersing

De Governance en het intern toezicht zijn geborgd in de statuten, reglementen en het redactiestatuut. In de statuten zijn ook de diverse verantwoordelijkheden geregeld. In 2018 heeft de Raad van Commissarissen (RvC) de statuten en de reglementen in verband met de nieuwe regelgeving van het Commissariaat van de Media (Cvd)M laten toetsen. Dit heeft tot een aantal wijzigingen in de statuten en reglementen geleid. Deze vernieuwde statuten en reglementen zijn begin 2019 goedgekeurd. De Omrop wordt bestuurd door een directeur-bestuurder onder toezicht van de RvC. De directeur-bestuurder is naast het besturen van de Omrop belast met het media-aanbodbeleid. De directeur-bestuurder rapporteert regelmatig aan de RvC.

In 2019 vergaderde de RvC zes keer. De samenstelling van de RvC is in 2019 gewijzigd. In juli is dhr. T. Baas conform rooster afgetreden. Hij heeft de voorzittershamer overgedragen aan dhr. G. Jaarsma. In september 2019 is dhr. E. Meijer toegetreden tot de raad met als specialisatie financiën. Eind 2019 was er nog een plek vacant in de RvC hiervoor loopt een wervingsprocedure.

Met de eerder genoemde statutenwijziging is ook de zittingstermijn van de commissarissen aangepast. Deze is veranderd van drie termijnen van vier jaar in twee termijnen van vijf jaar. Voor dhr. G. Jaarsma geldt dat hij nog werkzaam is binnen de oorspronkelijke zittingstermijn. Voor de andere commissarissen geldt de termijn van vijf jaar.

Onderstaand een overzicht met de benoemings- en aftredingstermijnen:

Naam	Datum benoeming	Datum herbenoeming na 1e termijn	Datum herbenoeming na 2e termijn	Datum aftreden
G. Jaarsma	1 september 2010	8 december 2014	1 september 2018	1 september 2022

Naam	Datum benoeming	Datum herbenoeming na 1e termijn	Datum aftreden
S. Mulder	16 februari 2018	16 februari 2023	
L. Nijenhuis	17 april 2018	17 april 2023	
E. Meijer	1 juli 2019	1 juli 2024	

De gegevens over de samenstelling en de bezoldiging van de RvC zijn opgenomen in de jaarrekening van dit jaarverslag. De leden van de RvC hebben zitting op persoonlijke titel en oefenen hun functie uit zonder last of ruggenspraak. Op geen van de leden van de RvC is de 'melding van strijdige belangen' van toepassing. De voorzitter voert minimaal maandelijks overleg met de directeur-bestuurder van de Omrop. De auditcommissie voert voorafgaand (minimaal een week) aan elke vergadering separaat overleg met de directeur-bestuurder en de controller van de Omrop. Een keer per jaar voert de RvC overleg met de externe accountant. In november 2019 heeft de raad haar eigen functioneren geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat er naast de audit commissie ook een remuneratie commissie ingesteld is. De auditcommissie wordt gevormd door dhr E. Meijer en mw. L. Nijenhuis, de remuneratie door dhr. G. Jaarsma en mw. S. Mulder. De remuneratiecommissie voert de jaargesprekken met de directeur-bestuurder. In deze gesprekken is de bespreking van de gestelde doelen en de beoordeling van de directeur-bestuurder een vast gesprekspunt. Dit gesprek zal plaats vinden in januari 2020 en daarna jaarlijks in december. mw. S. Mulder is benoemd tot vice-voorzitter van de Raad.

Een afvaardiging van de RvC heeft twee keer overleg gehad met de ondernemingsraad voor de halfjaarlijkse gezamenlijke vergadering van de OR en de RvC. Naast zaken als de begroting, de jaarrekening en de (te verwachten) adviesaanvragen is er ruim aandacht geweest voor het strategisch plan.

In de zes vergaderingen van de RvC stonden vaste onderwerpen op de agenda, zoals het goedkeuren van het bestuursverslag en de jaarrekening 2018, de begroting en de bekostigingsaanvraag 2020 en overige financiële onderwerpen. Tevens is het interne risicomanagement, de controle hierop en de effectiviteit hiervan een onderwerp dat eens per kwartaal in zowel de auditcommissie alsook in de RvC aan de orde komt. In de RvC is het strategisch plan in diverse vergaderingen aan de orde geweest.

In november heeft de RvC een heidag gehad. Op deze heidag is naast de evaluatie van het eigen functioneren ook de strategie en het strategisch plan uitgebreid aan de orde geweest. In 2020 zal de evaluatie van het eigen functioneren onder leiding van een externe plaatsvinden.

Naast de Raad van Commissarissen heeft Omrop Fryslân ook een Regionale Mediaraad (RM). In 2019 bestond de RM uit elf leden. Er wordt gewerkt met een rooster van aftreden waarbij de leden voor 4 jaar benoemd zijn en daarna nog een keer voor vier jaar herbenoemd kunnen worden. De RM bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste in de provincie Fryslân voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. Daarnaast is ook de 'ferieniging Freonen fan Omrop Fryslân' in de RM vertegenwoordigd. De RM heeft in 2019 vier keer vergaderd, naast de gebruikelijke programmazaken en financiële zaken was ook in dit gremium het strategisch plan een van de terugkerende onderwerpen op de agenda. In het proces van de strategie vorming zijn de individuele leden van de RM uitgenodigd om mee te praten over de toekomst van de Omrop. Deze bijeenkomst was speciaal voor de samenwerkingspartners en vertegenwoordigers van de Friese instellingen georganiseerd. De uitkomsten van deze bijeenkomst zijn verwerkt in het strategisch plan. Binnen de RM bestond er onduidelijkheid over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de RM. Om deze onduidelijkheid weg te nemen heeft Richel Bernsen, beleidsmedewerker van de RPO, in mei 2019 een presentatie aan de RM gegeven.

Naast de RM heeft de Omrop een klankbordgroep. Deze groep is een vertegenwoordiging van het publiek van de Omrop en is samengesteld via de Freonen fan Omrop Fryslân. Deze groep komt 4 a 5 keer per jaar bijeen. De voorzitter van de RM maakt ook deel uit van deze groep. De klankbordgroep kijkt terug op de programmering en geeft hier commentaar op.

Interne beheersing

De interne beheersing krijgt vorm in de de planning- en controlcyclus. Binnen deze planning- en controlcyclus zijn onder andere toezicht & compliance, risicomanagement, opvolging van de strategie, begrotingscyclus financiën, begrotingscyclus klantcijfers (kijk-, luister- en internetcijfers), in- en externe verslaggeving, het jaarlijkse controleplan van de accountant, de rechtmatigheid besteding van gelden en de in-controlverklaring van alle budgethouders geborgd. Door middel van het toepassen van de Deming-circle komt elke van deze onderdelen frequent aan bod en wordt actie ondernomen indien nodig.

De Controller houdt, naast bovenstaande activiteiten, intern toezicht. Hij doet daartoe diverse onderzoeken waarvan de resultaten worden besproken met de directeur-bestuurder. Indien nodig worden de resultaten met de Raad van Commissarissen gedeeld.

De planning- en controlcyclus borgt tevens dat zowel de directeur-bestuurder als de Raad van Commissarissen periodiek wordt geïnformeerd. Dit gebeurt in ieder geval tijdens de reguliere vergaderingen van de Raad van Commissarissen. Binnen de Raad van Commissarissen houdt de auditcommissie onder meer toezicht op de onderkende risico's en interne beheersing binnen Omrop Fryslân.

Alle items rondom de planning- en controlcyclus komen bijeen in een maandelijkse rapportage waarbij het managementteam vanuit strategisch, operationeel, risico- en financieel perspectief relevante thema's met de directeur-bestuurder bespreekt. De plannen en de prognoses op maandbasis zijn voor de directeur-bestuurder en het management instrumenten om te bewaken of de bedrijfsvoering binnen de gestelde kaders wordt uitgevoerd. Afwijkingen tussen realisatie en prognoses worden per periode beoordeeld en diepgaand geanalyseerd. Deze analyses vormen de basis voor eventuele maatregelen of bijsturing door het management en de directeur-bestuurder. Gedurende het jaar wordt op basis van interne en externe ontwikkelingen en binnen de onderkende risicogebieden beoordeeld of een bijstelling van de plannen noodzakelijk is en of strategische doelstellingen worden gerealiseerd.

Managen van risico's

Met inachtneming van de nieuwe regelgeving en daarbij behorende eisen heeft Omrop Fryslân haar risicoparagraaf opgesteld.

Methodologie

Het systeem van risicomanagement voldoet aan de eisen van de directeur-bestuurder van Omrop Fryslân. In 2016 heeft een 0-meting plaatsgevonden waarbij een volwassenheidsscan, een quickscan 'Soft Controls' en een SWOT-analyse is uitgevoerd om zo een duidelijk beeld te krijgen van de mogelijke risico's. In 2020 zal er met het uitvoeren van het nieuwe strategische plan een nieuwe 0-meting plaatsvinden en zullen de risico's in dit licht opnieuw geformuleerd worden.

Elk kwartaal worden de risico's geanalyseerd en eventuele nieuwe risico's beoordeeld en vastgelegd. Risicomanagement vindt met name plaats in de top van de organisatie. Grondslag voor risicomanagement is het COSO ERM-model. De Controller is verantwoordelijk voor risicomanagement en verzorgt ieder kwartaal de risico workshops voor de directeur-bestuurder, het managementteam en de Raad van Commissarissen van Omrop Fryslân.

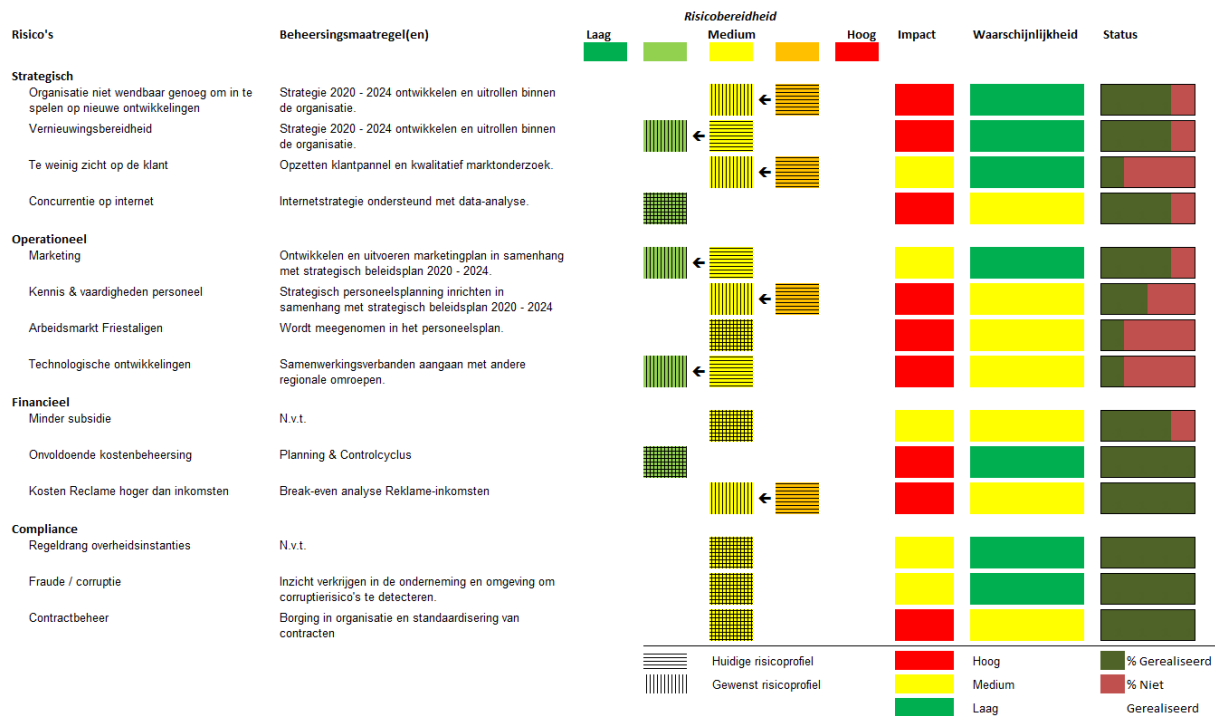
De meest significante risico's en de getroffen risico beperkende maatregelen

Omrop Fryslân analyseert haar risico's ieder kwartaal. Vervolgens worden per geïdentificeerd risico de beheersingsmaatregelen geïdentificeerd en geüpdatet.

Tijdens het opstellen van deze jaarrekening is in Nederland het coronavirus uitgebroken. Het bestuur heeft diverse scenario's opgesteld om de continuïteit van Omrop Fryslân te kunnen waarborgen. Deze scenario's maken onderdeel uit van de beheersingsmaatregel Planning & Controlcyclus en zijn daardoor geborgd.

De risicobereidheid met betrekking tot de significantie risico's

Op basis van deze analyse van de risico's en de beheersingsmaatregelen wordt het huidige risicoprofiel bepaald. Het huidige risicoprofiel wordt beoordeeld en afgezet tegen het gewenste risicoprofiel. Actieplannen worden opgesteld per risico indien het huidige profiel hoger is ingeschaald dan het gewenste risicoprofiel waardoor het bestaande exposure verder wordt beheerst / beperkt. Om aan de kerntaken te kunnen blijven voldoen zijn de volgende risico's gelabeld.

Toelichting op de risico's en het gewenste risicoprofiel

In 2020 zal, als onderdeel van het strategisch plan 2020 – 2024, een nieuwe inventarisatie van Risicomanagement plaatsvinden.

Strategisch

- Om te kunnen blijven voldoen aan de vraag van het publiek zal de organisatie dusdanig wendbaar moeten zijn om in te kunnen spelen op de nieuwe ontwikkelingen. Hiervoor is een strategisch plan opgesteld waarin de strategie voor 2020 – 2024 is weergegeven. Aan de hand van opgestelde KPI's zal deze strategie verwezenlijkt worden. In 2020 zal deze nieuwe strategie geïmplementeerd worden.
- Hetzelfde geldt voor de vernieuwingsbereidheid. Binnen de wendbare organisatie dient de cultuur van de organisatie zo te zijn dat men continu bereid is te vernieuwen. Ook dit is opgenomen in het strategisch plan van Omrop Fryslân.
- In 2019 zijn door middel van marktonderzoeken (onder andere op programmaniveau), inspiratiesessies en bijeenkomsten inzicht verkregen in de wensen van ons publiek. Deze input is gebruikt om het strategisch plan 2020 – 2024 op te stellen.
- De ontwikkelingen op onlinegebied worden continu gemonitord. Er is een internetstrategie opgesteld waarbij communitydenken centraal staat. Alhoewel de risk appetite op niveau 2 is vastgesteld blijft dit punt, gezien de snelle ontwikkelingen binnen dit technologisch segment, een risico die gemonitord dient te worden.

Operationeel

- Om onze "producten" in een veranderend medialandschap bij het publiek onder aandacht te brengen is marketing evident van belang. Een gedegen marketingplan, in combinatie met het daarbij behorend budget, heeft mede voor een goed bereik gezorgd. De verwevenheid van het marketingplan in het strategisch plan 2020 – 2024 zal ervoor moeten zorgen dat het publiek ons nog beter weet te vinden.
- Een veranderende organisatie vraagt ook andere kennis en vaardigheden van medewerkers. Door het opstellen van een strategische personeelsplanning, die in 2020 operationeel moet zijn, dienen de kennis en vaardigheden van de medewerkers aan te sluiten op het strategisch plan 2020 – 2024.
- Omrop Fryslân communiceert in het Fries. Dit houdt in dat alle redactie-medewerkers Friestalig moeten zijn. Aangezien deze arbeidsmarkt kleinschalig is, is het een risico dat Omrop Fryslân onvoldoende Friestalige medewerkers kan werven. Dit risico lijkt steeds groter te worden. Binnen Fryslân wordt gekeken of dit ook gezamenlijk kan worden opgepakt omdat meerdere Friese organisaties met dit probleem kampen.
- De huidige technologie binnen de mediawereld is complex. Er wordt gekeken op welke wijze invulling kan worden gegeven om dit risico te managen, enerzijds door samenwerkingsverbanden met andere regionale

omroepen te onderzoeken en eventueel aan te gaan, anderzijds door zelf een duidelijk beleid te hebben welke technologie gebruikt wordt binnen Omrop Fryslân. Uitgangspunt hierbij is dat de activiteit waarde creëert voor Omrop Fryslân en aansluit op het strategisch plan 2020 – 2024.

Financieel

- Omrop Fryslân is in 2019 voor 90% gesubsidieerd en is dus sterk afhankelijk van deze subsidiestromen. Aangezien deze stromen moeilijk te managen zijn wordt dit risico als een geaccepteerd risico gezien.
- De uitdaging van een (regionale) omroep is om kwalitatieve content te maken met de beschikbare financiële middelen. Hiervoor is kostenbeheersing binnen een planning en control cyclus een must. Alleen door het invoeren van een goede planning en control cyclus is het mogelijk om de kwalitatieve content te maximaliseren. De in 2015 ingevoerde en in 2018 verder geperfectioneerde P&C cyclus heeft ervoor gezorgd dat het risico verlaagd is naar niveau Medium. In 2020 zal de P&C cyclus aangepast worden op basis van het strategisch plan 2020 – 2024.
- Net als bij veel andere mediabedrijven staan de reclame-inkomsten bij Omrop Fryslân onder druk. Er is sprake van een trendmatige negatieve ontwikkeling. Daarbij is het tevens niet mogelijk de kosten navenant te reduceren. In 2019 is een onderzoek uitgevoerd om de toegevoegde waarde van reclame te bepalen. Op basis van deze uitkomsten zal in 2020 een strategische keuze worden gemaakt.

Compliance

- Er is sprake van een trend dat overheidsinstanties informatie opvragen die haaks staat op de veranderende omgeving waarin Omrop Fryslân opereert. Aangezien deze stromen moeilijk te managen zijn wordt dit risico als een geaccepteerd risico gezien.
- Binnen de wet- en regelgeving wordt steeds meer aandacht geschonken aan het 'in control' zijn op het gebied van fraude en corruptie. Om dit risico op een acceptabel niveau te houden zal ook in 2020 de monitoring van mogelijke corruptierisico's worden gecontinueerd.
- Om het contractbeheer te verbeteren is in 2018 gestart met het standaardiseren van de contractstromen en het beheer daarvan. In 2019 is dit project succesvol afgerond.

Een kwantificering van de impact op het resultaat en de financiële positie indien de risico's verwezenlijken.

Afhankelijkheid subsidies

Omrop Fryslân is in 2019 voor 90% gesubsidieerd. Indien deze subsidies zouden dalen dan is nodig dat de kosten navenant meebewegen. De bedrijfskosten van Omrop Fryslân zijn echter maar voor een gedeelte variabel. Een zeer sterke daling van de subsidies zal daardoor de resultaten van Omrop Fryslân negatief beïnvloeden. Indien de subsidie 25% van het huidig niveau zou zijn, heeft dit een daling in omzet van € 9.600.000, - tot gevolg waardoor sprake zal zijn van een fors exploitatietekort en een groot effect op de programmering.

Gevoeligheidsanalyse

De omzet voor dit jaar bedraagt € 14,3 miljoen, waarvan € 12,8 miljoen uit subsidies. De totale kosten voor dit jaar zijn 14,3 miljoen, waarvan 2,5 miljoen onafhankelijk zijn van wijzigingen in bedrijfsactiviteiten en € 11,8 miljoen afhankelijk zijn van bedrijfsactiviteiten. De variabele kosten zullen lineair wijzigen met een daling van de omzet.

Daling omzet	Totale omzet	Totale kosten	Exploitatietekort / -overschot
Huidige resultaten	14,3	14,3	0
10% daling omzet	12,9	12,9	0
20% daling omzet	11,5	11,5	0
30% daling omzet	10,0	10,0	0

Ondanks dat het financiële risico beperkt is, is het van groter belang dat een daling van de omzet zorgt voor minder beschikbare uren voor de programmering. De niet financiële impact zal dusdanig groot zijn dat een forse daling van de omzet ervoor kan zorgen dat Omrop Fryslân niet meer aan haar kerntaken, zoals hierboven weergegeven, kan voldoen.

Risico's en onzekerheden met een belangrijke impact in het afgelopen boekjaar en de gevolgen daarvan.

De governance, de interne organisatie en de mate van controle hebben niet geleden onder de ontwikkelingen die in 2018 hebben plaatsgevonden. Zo zijn tijdelijk andere leidinggevenden aan het

managementteam toegevoegd en zijn de taken binnen het managementteam verdeeld totdat de definitieve invulling geregeld is, welke in 2020 zal plaatsvinden.

Verbeteringen in het systeem van risicomanagement die zijn of worden aangebracht.

De methodologie van risicomanagement voldoet aan de wensen en eisen van de Omrop Fryslân. In 2016 is besloten om te investeren in een nieuwe risicomanagement tool ter verbetering van het rapportageproces en het beoordelen van risico's. Het systeem is opgenomen in de Planning- & Control cyclus van de organisatie. In 2019 is de "in control" verklaring opgenomen in de P&C-cyclus. Elke budgethouder dient maandelijks aan te geven "in control" te zijn. Daar waar dit niet zo is, wordt actie ondernomen. In 2020 zal een update van het systeem van risicomanagement plaatsvinden na aanleiding van de implementatie van het strategisch plan 2020 – 2024.

Toekomst

In het strategisch plan 'Kom Fierder' doen we de belofte dat we willen verbinden, verdiepen en vooroplopen. Om deze belofte in te lossen, maken we in de toekomst op de redactie onderscheid tussen kort-middel-lang. In kort brengen we de verhalen die 'heet van de naald' zijn. Het gebeurt nu, en wij zijn erbij. In middel diepen we onderwerpen uit en maken we onze eigen verhalen die aansluiten bij onze missie en visie. In lang brengen we verhalen die zich met name richten op doelgroepen die zich verbonden voelen met thema's die wij omarmen.

We willen transformeren van een zendende organisatie naar een organisatie die constant in contact is met ons publiek. We willen ons met het publiek van Omrop Fryslân verbinden via communities, oftewel interessegroepen. Een interessegroep wordt opgebouwd rond een specifiek onderwerp, programma of thema. Dat is wat de mensen in zo'n groep met elkaar verbindt. Uitgangspunt bij alle interactie is dat we er zijn voor ons publiek. We willen mensen bij elkaar brengen. Dit doen we zowel offline, fysiek bij een themabijeenkomst, live evenementen of locatie uitzending, alsook online via bijvoorbeeld een forum op de website. We willen niet alleen zenden maar ook de dialoog faciliteren. Waarbij we altijd uitgaan van de vraag: wat is het doel van ons verhaal?

Bovenstaande heeft consequenties voor de werkwijze en voor de inrichting van de organisatie. Ook hier wordt omroepbreed aan gewerkt, het volledige strategisch plan zal in het voorjaar 2020 opgeleverd worden waarna de vertaling naar programma's, inrichting van de organisatie en werkwijze zal plaatsvinden.

Tijdens het opstellen van deze jaarrekening is in Nederland het coronavirus uitgebroken. Dit heeft geleid tot een intelligente lockdown en de vooruitzichten zijn dat deze situatie nog een tijd zal voortduren. Deze crisis heeft ook gevolgen voor de bedrijfsvoering bij Omrop Fryslân aangezien reclame-inkomsten zullen dalen, evenementen worden afgelast en mogelijk een hoog ziekteverzuim zal ontstaan. Het bestuur heeft diverse scenario's opgesteld om de continuïteit van Omrop Fryslân te kunnen waarborgen.

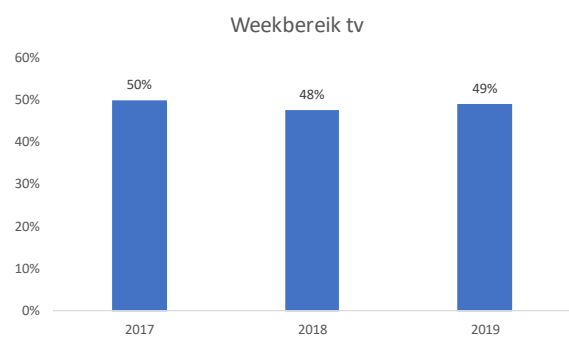
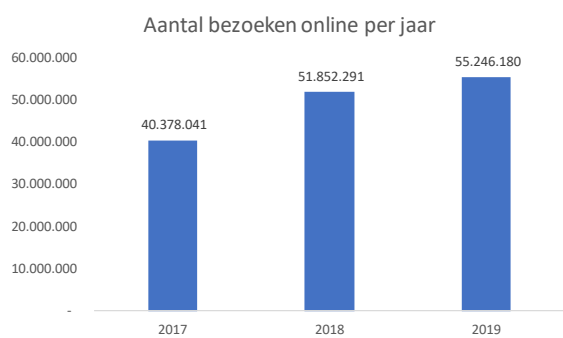
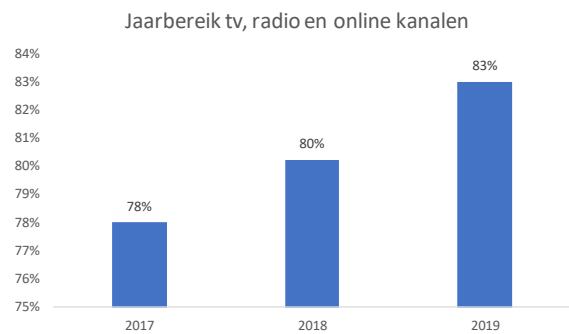
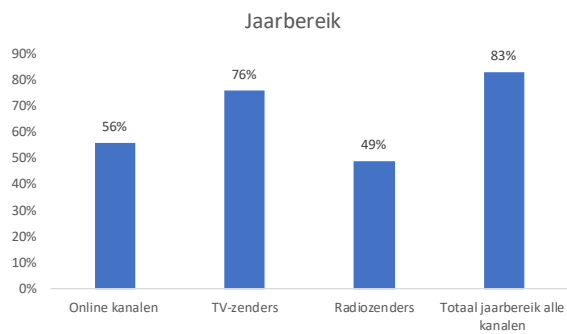
Tot slot: Omrop Fryslân gelooft in de kracht van de regionale publieke omroep. Dichtbij, herkenbaar en betrouwbaar en altijd in contact met het publiek. Omrop Fryslân spiegelt zich voortdurend aan de Friese mienskip en is zich ervan bewust dat ze een onlosmakelijk onderdeel van deze mienskip is.

Leeuwarden, 22 april 2020

Nina (J.M.) Hiddema,
Directeur-bestuurder

De jaarrekening is op 22 april 2020 vastgesteld door de Raad van Commissarissen.

Publiekscijfers

Bronnen:

- Onderzoek regionale publieke omroep Motivaction, leeftijd 18-75 jaar
- Google Analytics / NOS
- GfK/NLO, 10+ in eigen regio, ma-zo 07:00-19:00 uur

Bereik is het landelijke gemiddelde bereik van de regionale omroepen in hun verzorgingsgebied vanaf het onderzoek 2019 is het jaarbereik gemeten. In de jaren daarvoor in het bereik zonder tijdsaanduiding gevraagd.

Kengetallen

Kengetal		Kengetal	
A Bedrijfseconomisch		Bezetting in fte (jaargemiddelde)	
Eigen vermogen	€ 3.989.056	Vast	99,0
Totaal vermogen	€ 5.807.617	Variabel	27,8
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal vermogen)	0,69	Personeelskosten	
Netto werkkapitaal	€ 972.606	Vast	€ 7.424.788
Current Ratio	1,86	Variabel	
Vastgelegd vermogen (VA) / Eigen vermogen	0,93	Freelancerkosten	€ 1.529.609
Resultaat	€ 14.218	Verhouding indirect / totaal in procenten	17%
Cashflow	€ 476.707	Gemiddelde personeelskosten in euro's	€ 74.998
		Percentage ziekteverzuim	5,4%
B Afhankelijkheid subsidieverstrekker		D Programma's	
Bekostiging	€ 10.298.598	D1 Televisie	
Reklame-inkomsten	€ 1.263.106	Aantal uitzenduren televisie	2.357
In % inkomsten uit reclame en basissubsidie	12,26%	D2 Radio	
Overige inkomsten		Aantal uitzenduren radio	8.760
- Subsidie Provinsje Fryslân	€ 666.300	Waarvan: gepresenteerd in %	54%
- Bijdrage NOS inzake LTV	€ 1.863.258	Waarvan: niet gepresenteerd in %	46%
- Programmabijdragen	€ 278.547		
- Barteringbaten	€ 137.618		
- Opbrengst nevenactiviteiten	€ 23.712		
- Overige opbrengsten	€ -201.321		
Totaal overige inkomsten	€ 2.768.114		
C Personeel		E Algemeen	
Onderstaande aantallen en bedragen gelden per ultimo 2019.		Pand in eigendom	Ja
Leeftijdsopbouw		Wagenpark in eigendom	Gedeeltelijk
Jonger dan 35 jaar	18	SNG wagen in eigendom	Ja
35 t/m 44 jaar	28	Afschrijvingspercentage per rubriek.	
45 t/m 54 jaar	47	Gebouwen	10%
55 jaar en ouder	28	Inventaris en inrichting - overig	20%
	121	Inventaris en inrichting - catering	20%
Schaalindeling		Hardware en Software	20%
C	0	Facilitaire apparatuur	20%
D	3	Facilitaire apparatuur - contentger. hard & software	20%
E	2	Facilitaire apparatuur - overig	13%
F	25	Vervoersmiddelen - transportmiddelen	13%
G	62	Vervoersmiddelen - overig	20%
H	23	Technische installatie	7%
J	4	Zend- en energie-installatie	7%
K	0	Drempelwaarde investering	€ 454
L	1		
M	1		
	121		

Balans

Na resultaatbestemming

ACTIVA	2019	2018	PASSIVA	2019	2018
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa			Algemene reserve	€ 3.699.874	€ 3.699.874
Kosten van ontwikkeling	€ -	€ -	Herwaarderingsreserve Materiële vaste activa	€ -	€ -
Concessies en vergunningen	€ -	€ -	Reserve Koersverschillen Beleggingen	€ -	€ -
Overige immateriële vast activa	€ -	€ -	Reserve voor media-aanbod	€ 289.182	€ -243.069
Totaal immateriële vaste activa	€ -	€ -	Totaal eigen vermogen	€ 3.989.056	€ 3.456.805
Materiële vaste activa			Voorzieningen		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	€ 1.979.234	€ 2.048.919	Voor pensioenen	€ 341.767	€ 354.351
Inventaris en inrichting	€ 72.872	€ 99.323	Voor belastingen	€ -	€ -
Andere vaste bedrijfsmiddelen	€ 1.639.753	€ 1.480.668	Overig	€ 321.561	€ 848.612
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	€ -	€ -	Totaal voorzieningen	€ 663.328	€ 1.202.963
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	€ -	€ -	Langlopende schulden		
Totaal materiële vaste activa	€ 3.691.860	€ 3.628.910	Obligaties en onderhandse leningen	€ -	€ -
Financiële vaste activa			Schulden aan kredietinstellingen	€ 19.582	€ 21.416
Deelnemingen	€ 7.500	€ 7.500	Schulden aan leveranciers	€ -	€ -
Vordering op deelnemingen	€ -	€ -	Schulden aan deelnemingen	€ -	€ -
Overige effecten	€ -	€ -	Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ -	€ -
Totaal financiële vaste activa	€ 7.500	€ 7.500	Schulden inzake pensioenen	€ -	€ -
Vlottende activa			Overige schulden	€ -	€ -
Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod	€ 57.446	€ 2.678	Overlopende passiva	€ -	€ -
Overige voorraden	€ 400	€ 650	Totaal langlopende schulden	€ 19.582	€ 21.416
Vooruitbetaald op voorraden	€ -	€ -	Kortlopende schulden		
Totaal vlottende activa	€ 57.846	€ 3.328	Obligaties en onderhandse leningen	€ -	€ -
Vorderingen			Schulden aan kredietinstellingen	€ -	€ -
Handelsdebiteuren	€ 181.252	€ 353.301	Schulden aan leveranciers	€ 379.393	€ 399.283
Deelnemingen	€ 82.549	€ 111.951	Schulden aan deelnemingen	€ 34.443	€ 41.012
Belastingen en premies sociale verzekering	€ -	€ -	Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 66.621	€ 164.840
Overige vorderingen	€ 55.028	€ 612.320	Schulden inzake pensioenen	€ -	€ -
Overlopende activa	€ 125.940	€ 114.246	Overige schulden	€ 377.158	€ 442.131
Totaal vorderingen	€ 444.769	€ 1.191.818	Overlopende passiva	€ 278.036	€ 232.042
Effecten	€ -	€ -	Totaal kortlopende schulden	€ 1.135.651	€ 1.279.307
Liquide middelen	€ 1.605.643	€ 1.128.935			
TOTALE ACTIVA	€ 5.807.617	€ 5.960.492	TOTALE PASSIVA	€ 5.807.617	€ 5.960.492

Exploitatierkening (categoriale indeling)

	2019		2018	
BATEN				
Media-aanbod:				
- OCW-bijdrage	€	10.298.598	€	10.064.171
- Overige subsidies	€	2.529.558	€	2.519.058
- Reclamebatan	€	1.263.106	€	1.299.353
Programmagebonden eigen bijdragen:				
- Sponsorbijdragen	€	-	€	-
- Bijdragen van overige derden	€	278.547	€	386.844
Opbrengst nevenactiviteiten	€	23.712	€	83.719
Opbrengst stichtingsactiviteiten	€	-	€	-
Overige bedrijfsopbrengsten	€	-201.321	€	893.923
Barteringbatan	€	137.618	€	166.119
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>	€	14.329.819	€	15.413.186
LASTEN				
Lonen en salarissen	€	5.829.257	€	5.488.782
Sociale lasten	€	1.595.531	€	1.449.322
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	€	835.691	€	773.649
Bijzondere waardevermindering van activa	€	-	€	-
Directe productiekosten				
- facilitaire lasten	€	608.450	€	659.211
- technische productiekosten media-aanbod (programmalasten)	€	378.098	€	396.373
- overige productiekosten media-aanbod	€	2.692.817	€	3.645.897
- sales en reclame	€	446.108	€	486.100
Overige bedrijfslasten				
- PR en promotie	€	235.598	€	281.874
- Huisvestingslasten	€	261.767	€	253.596
- Overige algemene lasten	€	1.219.711	€	1.985.337
- Barteringlasten	€	212.539	€	236.494
<i>Som der bedrijfslasten</i>	€	14.315.568	€	15.656.633
Bedrijfsresultaat	€	14.251	€	-243.447
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	€	-	€	-
Rentebaten in inkomsten uit beleggingen	€	932	€	1.809
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren	€	-	€	-
Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	€	-	€	-
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	€	-	€	-
Ongerealiseerde waardeverandering van materiële vaste activa	€	-	€	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	€	-965	€	-1.431
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	€	-33	€	378
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	€	14.218	€	-243.069
Over te dragen reserve voor media-aanbod	€	-	€	-
Exploitatieresultaat na overdracht	€	14.218	€	-243.069
FTE gemiddeld		94,9		91,0
FTE ultimo		99,0		90,8

TOELICHTING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen en de RPO en de bepalingen bij en krachtens de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties zijn financieel rechtmatig. Dit houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen en de RPO. De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, tenzij hierna of in de toelichting bij de desbetreffende post anders is vermeld.

Stichting Omrop Fryslân (KvK-nummer 01066931) is opgericht op 29 oktober 1987 en is statutair gezeteld in Leeuwarden. De stichting stelt zich primair ten doel omroepprogramma's voor radio en televisie en eventuele andere moderne communicatiemiddelen te verzorgen in de provincie Fryslân.

Omrop Fryslân heeft besloten om met ingang van boekjaar 2019 de onderhoudskosten niet langer via een voorziening groot onderhoud te verwerken. Omrop Fryslân past sindsdien de componentenbenadering toe, waardoor de onderhoudsbedragen als onderdeel van de materiële vaste activa worden geactiveerd, mits aan de activeringscriteria wordt voldaan. De reden voor de stelselwijziging is het tot stand brengen van een betere aansluiting met wat gebruikelijk is in de sector.

De stelselwijziging is retrospectief vanaf het huidige boekjaar verwerkt per 1 januari 2019. De vergelijkende cijfers zijn derhalve niet aangepast. De verwerking is weergegeven in de toelichting op de voorziening groot onderhoud. Deze stelselwijziging betekent een vrijval van de voorziening groot onderhoud voor een bedrag van € 518.032,- ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van het huidige boekjaar (2019) en het niet langer doteren aan de voorziening groot onderhoud ad € 69.800,-. Er zijn geen gevolgen voor de (latente) winstbelastingen, aangezien Omrop Fryslân niet onderhevig is aan winstbelasting. Het verwachte effect van de stelselwijziging voor het resultaat in volgende boekjaren is € 66.450,- (2020) respectievelijk € 60.450,- (2021).

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De jaarrekening is opgemaakt op 22 april 2020.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Omrop Fryslân zich diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen hebben betrekking op de voorzieningen. De hierbij behorende veronderstellingen zijn vermeld in de toelichting bij de betreffende jaarrekeningposten.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Er zijn geen rentekosten in de, tegen de vervaardigingsprijs gewaardeerde, materiële vaste activa opgenomen.

In de kostprijs worden de kosten van groot onderhoud opgenomen, zodra deze kosten zich voordoen en aan de activeringscriteria is voldaan. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en ineens ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële vaste activa

Betreft deelneming ORN. Deelnemingen worden gewaardeerd op kostprijs.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs. Voor incurante voorraden wordt een voorziening gevormd.

Onderhanden werk

Waardering van een eigen productie geschiedt tegen de directe historische kosten. Gereed voor uitzending maar nog niet uitgezonden programma's worden op balansdatum individueel beoordeeld. Een programma wordt afgewaardeerd indien door Omrop Fryslân besloten is het programma niet uit te gaan zenden. Indien twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het uitzenden van een programma, zal het programma volledig worden afgewaardeerd.

De waardering van een programma wordt verminderd met de voor dit programma ontvangen bijdragen van derden. In de toelichting op de voorraadpost worden de in mindering gebrachte bijdragen van derden en de eventuele afwaardering zichtbaar gemaakt.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren worden gewaardeerd op reële waarde. Voor eventuele oninbare vorderingen wordt een voorziening gevormd.

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de voormalige risicoreserve. De voormalige risicoreserve (algemeen risico voor lagere inkomsten) kan gezien worden als het weerstandvermogen van Stichting Omrop Fryslân. Deze is niet bestemd voor programmering, maar dient om onvoorziene posten in moeilijke tijden te kunnen opvangen waardoor de continuïteit van de omroep niet in gevaar komt. Gezien de indirecte relatie van de risicoreserve met het media-aanbod is na het toepassen van de stelselwijziging in 2014 deze reserve verantwoord als algemene reserve.

Daarnaast bestaat de voormalige risicoreserve uit risicoreserve herwaardering. De herwaarderingsreserve is ontstaan uit vrijval van de om niet verkregen onroerende en roerende goederen van het voormalige pand van de NOS in Leeuwarden.

Reserve voor media-aanbod

Het totaal van de reserve voor media-aanbod in een kalenderjaar bedraagt niet meer dan 10% van de uitgaven van een regionale publieke media-instelling (artikel 2.175, tweede lid, MW 2008). Indien de gereserveerde gelden meer bedragen dan tien procent van de uitgaven, wordt het surplus verantwoord als overlopende passiva budget voor media-aanbod.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd als het effect van de tijds waarde materieel is. Indien niet anders vermeld hebben de voorzieningen een langlopend karakter. Alle voorzieningen zijn gevormd in overeenstemming met Boek 2 BW artikel 374.

Schulden

De schulden zijn op basis van geamortiseerde kostprijs opgenomen.

Baten

De radio- en televisiebijdragen komen van het Commissariaat voor de Media, NOS en Provinsje Fryslân. Verder zijn diverse extra bijdragen beschikbaar gesteld door verschillende instellingen voor aanvullende programmering.

Onder reclamebaten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, met inachtneming van de hiervoor al vermelde waarderinggrondslagen. Directe programmakosten worden verantwoord in het jaar waarin zij zich voordoen.

Bartering

Een barter is een overeenkomst waarbij twee partijen goederen en/of diensten ruilen die een gelijke geldelijke waarde hebben, exclusief btw. Bartering wordt gebruikt om onbenutte capaciteit, zoals niet verkochte reclamezendtijd, in te zetten. Ruilen tegen producten die bedoeld zijn om in een programma te gebruiken, kan alleen als het gaat om een programma dat gesponsord mag worden.

Indien zaken of diensten worden omgewisseld of geruild voor zaken of diensten die ongeveer aan elkaar gelijk zijn met betrekking tot aard en reële waarde, wordt deze ruil niet beschouwd als een transactie die een opbrengst genereert. Indien hieraan niet wordt voldaan wordt de ruil beschouwd als een transactie die een opbrengst genereert. De omvang van de opbrengst wordt bepaald op de reële waarde van de ontvangen zaken of diensten, vermeerderd of verminderd met eventuele ontvangen of betaalde liquide middelen of activa die op zeer korte termijn liquide te maken zijn. Indien de reële waarde van de ontvangen zaken of diensten niet betrouwbaar kan worden bepaald, wordt de opbrengst bepaald op de reële waarde van de geruilde zaken of diensten vermeerderd of verminderd met eventuele betaalde of ontvangen liquide middelen of activa die op zeer korte termijn liquide te maken zijn.

Er wordt derhalve géén opbrengst verwerkt indien diensten in de vorm van advertenties worden geruild tegen qua aard en reële waarde vergelijkbare diensten. Bij dergelijke transacties wordt uitsluitend een opbrengst verwerkt indien:

- de ruil plaatsvindt tegen qua aard en/of reële waarde niet-vergelijkbare diensten; en
- de opbrengst van deze diensten op betrouwbare wijze kan worden bepaald.

Pensioenlasten

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is (waarbij de disconteringsvoet vóór belastingen de markttrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties weergeeft).

De gehanteerde pensioenregeling van de omroep is ondergebracht bij een ondernemingspensioenfonds.

De belangrijkste kenmerken van deze pensioenregeling zijn:

- Het betreft een middelloonregeling.
- De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 22,0% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus franchise (ad € 13.785,-). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op € 107.593,-).
- Het werkgeversdeel van de premie bedraagt 14,1% van het pensioengevend salaris.
- Het bestuur van het pensioenfonds stelt jaarlijks de premie vast op basis van de dekkinggraad en het verwachte rendement.
- Als de middelen van het pensioenfonds het toelaten, zal het bestuur van het pensioenfonds de opgebouwde aanspraken van (gewezen) deelnemers en de ingegane pensioenen aanpassen overeenkomstig de consumentenprijsindex voor alle huishoudens. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Het bestuur van het pensioenfonds beslist jaarlijks in hoeverre pensioenuitkeringen en pensioenaanspraken worden aangepast.

De belangrijkste kenmerken van de uitvoeringsovereenkomst zijn:

- Deelneming in het ondernemingspensioenfonds is verplicht gesteld voor de werknemers en directie.
- De omroep is uitsluitend verplicht tot betaling van de vastgestelde premies. In geen geval is een verplichting tot bijstorting of recht op teruggave/premiekorting.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden, als afgeleide instrumenten verstaan. Alle aan- en verkopen volgens standaard markconventies van financiële activa worden opgenomen per transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop Omrop Fryslân de bindende overeenkomst aangaat.

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De primaire financiële instrumenten dienen ter financiering van de operationele activiteiten of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten zijn het kredietrisico en het liquiditeitsrisico. Het beleid om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

Kredietrisico

Omrop Fryslân handelt met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen, waaronder het gebruik van liquiditeitsratio's bij debiteuren en het gebruik van historische gegevens. Tevens heeft de omroep een financieel statuut opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt de omroep voortdurend haar vorderingen en hanteert een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico minimaal.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring worden liquiditeitsrisico's beheerst. Indien nodig vindt bijsturing plaats. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bankgaranties. Voor een toelichting van de kredietfaciliteit en bijbehorende convenant wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden.

Reële waarde

De reële waarde van de financiële instrumenten wijkt gering af van de boekwaarde.

Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Resultaatbestemming

Vanaf 1 januari 2014 kunnen exploitatie-overschotten alleen toegevoegd worden aan Reserve voor media-aanbod. Eventuele exploitatietekorten worden in eerste instantie uit de Reserve voor media-aanbod gehaald. De Reserve voor media-aanbod mag incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgend boekjaar dient de negatieve RMA verrekend te worden met het dan vast te stellen exploitatieresultaat. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening dient het resterende negatieve saldo van de RMA te worden afgeboekt van de Algemene reserve.

De exploitatierekening 2019 sluit met een positief resultaat van € 14.218,-. Dit resultaat is, conform de uitgangspunten van het financieel handboek, gemuteerd op de reserve voor media-aanbod.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de feitelijke situatie op balansdatum. Het uitbreken van het coronavirus in Nederland betreft een gebeurtenis na balansdatum die geen effect heeft over de feitelijke situatie per balansdatum. Desondanks wordt Omrop Fryslân in 2020 geconfronteerd met teruglopende reclameopbrengsten, afgelaste evenementen, een mogelijk hoog ziekteverzuim en toenemende druk op de interne organisatie. Het financiële effect van bovenstaand heeft naar verwachting geen invloed op de continuïteit van Omrop Fryslân.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Materiële vaste activa</u>		
1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	1.979.234	2.048.919
2. Inventaris en inrichting	72.872	99.323
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.639.753	1.480.668
Boekwaarde 31 december	<u>3.691.860</u>	<u>3.628.910</u>
ad 1. <u>Bedrijfsgebouwen en -terreinen</u>		
Boekwaarde 1 januari	2.048.919	1.886.649
Investeringsen	<u>173.989</u>	<u>376.447</u>
	2.222.908	2.263.096
Afschrijvingen	243.673-	214.177-
Boekwaarde 31 december	<u>1.979.234</u>	<u>2.048.919</u>
ad 2. <u>Inventaris en inrichting</u>		
Boekwaarde 1 januari	99.323	126.296
Investeringsen	<u>14.770</u>	<u>16.699</u>
	114.093	142.995
Afschrijvingen	41.221-	43.672-
Boekwaarde 31 december	<u>72.872</u>	<u>99.323</u>
ad 3. <u>Andere vaste bedrijfsmiddelen</u>		
Boekwaarde 1 januari	1.480.668	1.333.186
Investeringsen	<u>709.883</u>	<u>663.281</u>
	2.190.550	1.996.467
Afschrijvingen	550.797-	515.800-
Boekwaarde 31 december	<u>1.639.753</u>	<u>1.480.668</u>
Cumulatieve aanschafwaarde:	15.528.787	
Cumulatieve afschrijvingen:	11.836.927	

De daling van de boekwaarde van inventaris en inrichting wordt veroorzaakt door reguliere afschrijvingen. De stijging van de boekwaarde van andere vaste bedrijfsmiddelen wordt veroorzaakt door een investering binnen TV-regie. Dit betreft vervanging van bestaande apparatuur.

Het Financieel Handboek gaat uit van de situatie om investeringen gedaan voor 1 januari 2017 af te blijven schrijven op basis van het over 2016 gehanteerde percentage, terwijl de tekst ook een optie impliceert om deze percentages voor investeringen gedaan voor 2017 te corrigeren naar de nieuwe percentages. Omrop Fryslân past de situatie toe waarbij investeringen gedaan voor 1 januari 2017 worden afgeschreven op basis van het over 2016 gehanteerde percentage. Dit betekent dat deze wijziging niet classificeert als schattings- of stelselwijziging zoals gedefinieerd in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, maar wel aansluit bij het Handboek. Er heeft geen aanpassing van vergelijkende cijfers en beginvermogen plaats gevonden (stelselwijziging) dan wel zijn de afschrijvingspercentages van de reeds geactiveerde investeringen aangepast (afschrijvingspercentages).

Onderstaande afschrijvingspercentages zijn vanaf 1 januari 2017 gehanteerd:

Gebouwen	10% van de aanschafprijs
Inventaris en inrichting - overig	20% van de aanschafprijs
Hardware en Software	20% van de aanschafprijs
Facilitaire apparatuur	20% van de aanschafprijs
Facilitaire apparatuur - contentger. hard & software	20% van de aanschafprijs
Facilitaire apparatuur - overig	13% van de aanschafprijs
Vervoersmiddelen - transportmiddelen	13% van de aanschafprijs
Vervoersmiddelen - overig	20% van de aanschafprijs
Technische installatie	7% van de aanschafprijs
Zend- en energie-installatie	7% van de aanschafprijs

De volgende afschrijvingspercentage zijn tot en met 31 december 2016 gehanteerd:

Gebouwen	3% tot 10% van de aanschafprijs
Inventarissen	20% tot 33,3% van de aanschafprijs
Apparatuur en vervoermiddelen	20% van de aanschafprijs

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Financiële vaste activa</u>		
Deelneming ORN	<u>7.500</u>	<u>7.500</u>
<i>Omrop Fryslân heeft in 2006 een niet significant kapitaalbelang in Omroep Reclame Nederland Sales C.V. van € 7.500 verworven.</i>		
<u>Vorraden en onderhanden werk</u>		
Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod	57.446	2.678
Overige voorraden	400	650
Vooruitbetaald op voorraden	-	-
	<u>57.846</u>	<u>3.328</u>
<i>In 2019 zijn twee programma's en een aantal documentaires gedeeltelijk geproduceerd, maar zullen in 2020 worden uitgezonden / gepubliceerd. Een voorziening voor incurante voorraad is niet noodzakelijk geacht.</i>		
<u>Vorderingen op korte termijn</u>		
1. Handelsdebiteuren	181.252	353.301
2. Deelnemingen	82.549	111.951
3. Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	-
4. Overige vorderingen	55.028	612.320
5. Overlopende activa	125.940	114.246
	<u>444.769</u>	<u>1.191.818</u>
ad 1. <u>Handelsdebiteuren</u>		
Debiteuren Omrop Fryslân	181.252	361.517
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-	8.216-
	<u>181.252</u>	<u>353.301</u>
ad 2. <u>Deelnemingen</u>		
Deelnemingen	82.549	111.951
	<u>82.549</u>	<u>111.951</u>
ad 3. <u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
ad 4. <u>Overige vorderingen</u>		
Programmabijdragen derden	5.000	-
Pensioenen	-	-
Overige vorderingen	50.028	612.320
	<u>55.028</u>	<u>612.320</u>
ad 5. <u>Overlopende activa</u>		
Overlopende activa	125.940	114.246
	<u>125.940</u>	<u>114.246</u>

De handelsdebiteuren zijn afgenomen als gevolg van een verlaging van het aantal grote vorderingen waarvan de betaling ultimo 2019 nog niet ontvangen was. Ultimo 2018 was sprake van een openstaande vordering op ORN, ultimo 2019 was dit niet het geval waardoor de vordering op deelnemingen nihil is.

De daling van de post overige vorderingen wordt veroorzaakt doordat in 2018 een vordering was opgenomen in verband met de subsidieaanvraag Friciekostenregeling betreffende implementatie iNos.

Aangezien in 2019 de verschuldigde pensioenpremie over 2019 is betaald is geen sprake van een openstaande vordering. PNO media had eind december 2019 een beleidsdekkingsgraad van 99,5%.

Onder overlopende activa zijn diverse kosten opgenomen die betrekking hebben op 2020, waaronder servicecontracten en abonnementen. Het verschil met 2018 wordt veroorzaakt doordat onderhoud nu via een abonnementscontractie gaat.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Liquide middelen</u>		
Kasmiddelen	971	621
Rabobank	1.604.672	1.128.314
	<u>1.605.643</u>	<u>1.128.935</u>

Dit betreft de rekening courant van de Rabobank.

Bij de Rabobank is een kredietfaciliteit vastgelegd van maximaal € 892.500.

Deze kredietfaciliteit is beperkt door het verstrekken van een bankgarantie van € 7.500.

Als zekerheden zijn verstrekt een eerste hypotheek op het pand Zuiderkruisweg 2 te Leeuwarden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Omrop Fryslân.

TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Eigen vermogen</u>		
1. Algemene reserve	3.699.874	3.699.874
2. Reserve voor media-aanbod	289.182	243.069-
	3.989.056	3.456.805

ad 1. Algemene reserve

Saldo 1 januari	3.699.874	3.747.827
Af: exploitatiekort 2017	-	47.953-
Saldo 31 december	3.699.874	3.699.874

De algemene reserve bevat de voormalige risicoreserve. De voormalige risicoreserve is het weerstandvermogen van Stichting Omrop Fryslân. Deze is niet bestemd voor programmering, maar dient om onvoorziene posten in moeilijke tijden te kunnen opvangen waardoor de continuïteit van de omroep niet in gevaar komt. Gezien de indirecte relatie van de risicoreserve met het media-aanbod is na het toepassen van de stelselwijziging in 2014 deze reserve verantwoord als algemene reserve.

Daarnaast bestaat de voormalige risicoreserve uit risicoreserve herwaardering. De herwaarderingsreserve is ontstaan uit vrijval van de om niet verkregen onroerende en roerende goederen van het voormalige pand van de NOS in Leeuwarden.

ad 2. Reserve voor media-aanbod

Saldo 1 januari	243.069-	47.953-
Bij: overboeking vanuit de algemene reserve (exploitatietekort 2017)	-	47.953
Bij: stelselwijziging Groot onderhoud	518.032	
Bij: exploitatie-overschot	14.218	243.069-
Saldo 31 december	289.182	243.069-

Met ingang van boekjaar 2019 worden de onderhoudskosten niet langer via een voorziening groot onderhoud verwerkt. Vanaf dit moment wordt de componentenbenadering toegepast, waardoor de onderhoudsbedragen als onderdeel van de materiële vaste activa worden geactiveerd, mits aan de activeringscriteria wordt voldaan. De stelselwijziging betekent een vrijval van de voorziening groot onderhoud voor een bedrag van € 518.032,- ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van boekjaar 2019 en het niet langer doteren aan de voorziening groot onderhoud ad € 69.800,-.

Voorzieningen

1. Voorziening pensioenen	341.767	354.351
2. Voorziening jubilea	257.527	273.374
3. Voorziening groot onderhoud	-	518.032
4. Voorziening loopbaantraject	64.034	57.205
	663.328	1.202.963

ad 1. Voorziening pensioenen

Saldo 1 januari	354.351	394.992
Bij: Toevoeging conform artikel 44 en opgave pensioenfond	-	-
	354.351	394.992
Af: Onttrekking conform artikel 44 en opgave pensioenfond	12.584-	40.641-
Saldo 31 december	341.767	354.351

Deze voorziening dient ter dekking van de kosten van pensioenopbouw voor medewerkers die nog gebruik kunnen maken van de compensatieregeling artikel 44 van de pensioenvoorziening Pensioenfond Nederlandse Omroepen (PNO). Deze regeling draagt zorg voor de opbouw van het pensioen tijdens de periode 60 tot 65 jaar. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde met een rentevoet van 1,0%. Ultimo 2020 vindt afkoop van de huidige regeling plaats.

TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
ad 2. <u>Voorziening jubilea</u>		
Saldo 1 januari	273.374	281.044
Bij: Dotatie	2.155	18.306
	275.529	299.350
Af: Jubileumuitkeringen	18.001-	25.976-
Saldo 31 december	257.527	273.374

Op grond van intern beleid zijn de 25-jarig en de 40-jarig jubilea meegenomen. Conform cao is een voorziening getroffen voor het feit dat een medewerker recht heeft op twee vrije dagen bij 25- jarig en 40-jarig jubileum. De contante waarde is bepaald aan de hand van een rentevoet van 1,0% (2018: 1,0%).

ad 3. <u>Voorziening groot onderhoud</u>		
Saldo 1 januari	518.032	549.631
Bij: Dotatie		11.304
Stelselwijziging: vrijval ten gunste van reserve voor media-aanbod	518.032-	
	-	560.935
Af: Onderhoudskosten	-	42.903-
Saldo 31 december	-	518.032

Met ingang van boekjaar 2019 worden de onderhoudskosten niet langer via een voorziening groot onderhoud verwerkt. Vanaf dit moment wordt de componentenbenadering toegepast, waardoor de onderhoudsbedragen als onderdeel van de materiële vaste activa worden geactiveerd, mits aan de activeringscriteria wordt voldaan. De stelselwijziging betekent een vrijval van de voorziening groot onderhoud voor een bedrag van € 518.032,- ten gunste van het eigen vermogen aan het begin van boekjaar 2019 en het niet langer doteren aan de voorziening groot onderhoud ad € 69.800,-.

ad 4. <u>Voorziening loopbaantraject</u>		
Saldo 1 januari	57.205	45.864
Bij: Dotatie	24.200	21.800
	81.405	67.664
Af: Loonbaanuitkeringen	17.372-	10.459-
Saldo 31 december	64.034	57.205

Deze voorziening is gevormd door CAO afspraken. Vast personeel kan gebruik maken van deze regeling omtrent het loopbaantraject. De toevoeging is 121 werknemers maal € 200,-

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Langlopende schulden</u>		
Gemeente Leeuwarden	21.416	23.175
Aflossing dit boekjaar	1.835-	1.759-
Saldo 31 december	19.582	21.416

De gemeente Leeuwarden heeft een lening verstrekt voor het zonnepanelenproject "De Hemrik". Deze zonnepanelen zijn in de akte van verpanding roerende zaken verpand aan de Stichting Energiek op De Hemrik. Deze lening wordt in 15 jaar annuïtair afgelost. Het rentepercentage bedraagt 4%. De aflossingsbedragen voor de toekomst zijn als volgt:

<i>< 1 jaar</i>	€	1.913	
<i>1 - 5 jaar</i>	€	10.869	
<i>> 5 jaar</i>	€	6.800	

TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Kortlopende schulden</u>		
Schulden aan leveranciers	379.393	399.283
Schulden aan deelnemingen	34.443	41.012
Belastingen en premies sociale verzekeringen	66.621	164.840
Schulden inzake pensioenen	-	-
Verplichting niet opgenomen vakantiedagen	314.282	306.123
Overige kortlopende schulden	62.876	136.007
Overlopende passiva	278.036	232.042
	1.135.651	1.279.307

De implementatie van iNos in 2017 zorgde in boekjaar 2018 voor een verhogend effect op de BTW. Daarnaast was in boekjaar 2018 nog sprake van een voorziening herziening BTW wat ook een verhogend effect op de kortlopende schulden veroorzaakte. De daling van de overige kortlopende schulden wordt veroorzaakt doordat in 2018 een bedrag voor het programma "Finster op Fryslân" vooruit is ontvangen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Er zijn ultimo 2019 9 operational leasecontracten voor auto's, 1 operational leasecontract voor een E-scooter en 1 operational leasecontract voor een E-bike. De contracten van de auto's hebben een looptijd tot 5 jaar, de contracten van de E-scooter en E-bike hebben een looptijd tot 3 jaar. De totale verplichting over de resterende looptijd bedraagt € 376.000,-. De verwachte verplichting over 2020 bedraagt € 78.000,-.

Daarnaast wordt een vijftal kopieermachines geleased. Dit contract heeft een looptijd tot 30-6-2024. De totale verplichting over de resterende looptijd bedraagt € 28.000,-. De verwachte verplichting over 2020 bedraagt € 6.200,-.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

B A T E N

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Media-aanbod</u>		
<u>OCW-bijdrage</u>		
Verstrekking bijdrage in de kosten - Commissariaat voor de Media	10.298.598	10.064.171
	10.298.598	10.064.171
<u>Overige subsidies</u>		
Verstrekking bijdrage in de kosten - Provincie Fryslân	666.300	655.800
Bijdrage in de kosten tbv friese landelijke televisie - NOS	1.863.258	1.863.258
	2.529.558	2.519.058
<i>De OCW-bijdrage zijn over 2019 geïndexeerd op basis van het vastgestelde accrès van 2,33%. De bijdrage van de NOS is niet geïndexeerd. De verstrekking van de bijdrage in de kosten door Provincie Fryslân is het gevolg van het door Provincie Fryslân en het Rijk ondertekende mediaparagraaf waarin een aantal financiële afspraken zijn vastgelegd over de bijdragen van Provincie Fryslân, het Rijk en NOS. Provincie Fryslân heeft inmiddels een beschikking verstrekt waarbij hun financiering is vastgelegd voor de komende vier jaar.</i>		
<u>Reclamebaten</u>		
Reclame radio	702.281	740.448
Reclame televisie	436.003	441.333
Opbrengst Dag TV / teletekst / internet	113.390	111.938
Overige reclamebaten	11.432	5.634
	1.263.106	1.299.353
<i>De algemene dalende trend van de afgelopen jaren heeft zicht voortgezet in 2019, al daalde de omzet in 2019 wel minder hard. In 2019 is sprake van een daling van 2,8% waarbij de landelijke omzet (ORN) een daling van 9,1% laat zien, de bovenregionale omzet een daling van 10,4% en de regionale omzet een stijging van 2,1%. De reclamebaten op Radio zijn gedaald, veroorzaakt door bovenregionale en landelijke omzet. De reclamebaten op TV zijn gestegen, waarbij regionaal en bovenregionaal een daling laten zien. De online omzet is gelijk gebleven, er is sprake van meer landelijke omzet en minder regionale omzet.</i>		
<u>Programmagebonden eigen bijdragen</u>		
<u>Bijdragen van overige derden</u>		
Bijdragen van overige derden	278.547	386.844
	278.547	386.844
<i>In 2019 heeft Omrop Fryslân voor 11 projecten bijdragen van derden ontvangen. Het totaalbedrag aan bijdragen is lager dan vorig jaar omdat in 2018 voor 16 projecten bijdragen van derden is ontvangen. De bijdragen zijn zowel voor landelijke projecten als voor regionale projecten. In de begroting worden alleen de bijdragen opgenomen die ten tijde van het opstellen van de begroting (september 2018) bekend waren. Dit verklaart de afwijking ten opzichte van de begroting.</i>		
<u>Opbrengst nevenactiviteiten</u>		
Opbrengst nevenactiviteiten	23.712	83.719
	23.712	83.719

De daling ten opzichte van 2018 wordt veroorzaakt doordat in 2018 een eenmalige registratie van De Stormruiter heeft plaatsgevonden waarvoor Omrop Fryslân een vergoeding heeft ontvangen (goedgekeurde nevenactiviteit: verkopen vastleggingen programmaonderdelen - cluster 1). Deze eenmalige registratie was ten onrechte ook gebudgetteerd.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

B A T E N

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Overige bedrijfsopbrengsten</u>		
Overige bedrijfsopbrengsten	201.321-	893.923
	201.321-	893.923

In 2018 is in de jaarrekening een bijdrage vanuit de frictiekostenregeling opgenomen voor de gemaakte kosten voor implementatie iNos. In 2019 is duidelijk geworden dat Omrop Fryslân deze bijdrage niet zal ontvangen. Dit houdt in dat de in 2018 opgenomen bijdrage in de jaarrekening van 2019 is gecorrigeerd. Deze correctie bedraagt € 590.600,-. Rekening houdend met deze correctie zijn de overige bedrijfsopbrengsten hoger dan in 2018 wat veroorzaakt wordt doordat Omrop Fryslân in 2019 een bijdrage van € 126.800,- heeft ontvangen betreffende Vensterprogrammering op NPO2.

Ook bij overige bedrijfsopbrengsten worden alleen de opbrengsten opgenomen die ten tijde van het opstellen van de begroting (september 2018) bekend waren. Hierdoor wijkt de begroting af van de realisatie.

Barteringbaten

Barteringbaten	137.618	166.119
	137.618	166.119

In 2019 zijn minder bartercontracten afgesloten waardoor de barteringbaten gedaald zijn. Dit is ook de verklaring van de daling ten opzichte van het budget.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

L A S T E N

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	
<u>Lonen en salarissen</u>		
Lonen en salarissen	5.753.570	5.420.813
N.R.D. toeslag / overwerk	75.687	67.969
	5.829.257	5.488.782

In 2019 heeft instroom plaatsgevonden van, gesaldeerd, 13,8 fte's. In combinatie met de eenmalige uitkering van 2,6% zorgt dit voor een stijging van de lonen en salarissen. Door zowel een prijseffect (indexering) als een hoeveelheidseffect (meer NRD-uren) zijn de kosten voor NRD toeslag en overwerk gestegen. Het aantal FTE bedraagt ultimo 2019 101,4 (2018: 90,8).

Sociale lasten

Sociale lasten	1.023.791	917.286
Pensioenlasten	571.740	532.036
	1.595.531	1.449.322

De stijging van de sociale lasten wordt veroorzaakt door gewijzigde percentages en instroom van medewerkers. De stijging van de pensioenlasten wordt tevens veroorzaakt door instroom van medewerkers. Een vrijval vanuit de voorziening Art. 44 heeft een dempend effect op de stijging van de pensioenlasten.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	243.673	214.177
Inventaris en inrichting	41.221	43.672
Andere vaste bedrijfsmiddelen	550.797	515.800
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering	-	-
	835.691	773.649

Directe productiekosten

Facilitaire lasten

Verbindingskosten	261.627	275.884
Onderhoud apparatuur	262.762	299.719
Onderhoud reportagewagens	65.856	74.209
Overige facilitaire kosten	18.206	9.399
	608.450	659.211

Technische productiekosten media-aanbod (programmalasten)

Automatiseringskosten	378.098	396.373
	378.098	396.373

Overige productiekosten media-aanbod

Personeelskosten variabel personeel	1.529.609	2.133.540
Out of pocketkosten	667.449	936.734
Projecten	291.374	379.453
Overige programmakosten	204.384	196.171
	2.692.817	3.645.897

Er is onder deze post een bedrag van € 508.734,- opgenomen die aangemerkt kan worden als onafhankelijke product als bedoeld in de artikelen 2.115 tot en met 2.121 MW 2008.

Omdat in 2018 iNos is geïmplementeerd waarbij veel vaste medewerkers voor zijn ingezet was in 2018 sprake van verhoogde inzet van variabel personeel. Daarnaast is in 2019 sprake van een lager ziekteverzuim en zijn meer medewerkers vast in dienst gekomen. Mede hierdoor zijn minder out of pocketkosten gemaakt en zijn minder tape-on-desk producties gemaakt.

Door de huidige Planning & Controlcyclus wordt meer focus gelegd op het sturen van verantwoord van programmabudgetten waardoor de organisatie efficiënter en effectiever is geworden.

Door het ontvangen van minder extra bijdragen van derden zijn ook minder projectkosten gemaakt.

De stijging van overige programmakosten wordt vooral veroorzaakt doordat in 2019 meer foto- en videomateriaal aangekocht is.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

L A S T E N

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Sales en reclame		
Directe productiekosten	254.058	280.814
Auteursrechten	160.794	165.657
Promotiekosten	31.255	39.628
	446.108	486.100

Overige bedrijfslasten

PR en Promotie

PR en Promotie	161.132	211.392
Kosten onderzoek	74.466	70.483
	235.598	281.874

In 2019 zijn bij PR en promotie minder activiteiten uitgevoerd welke bartergedreven zijn waardoor de kosten in 2019 lager zijn dan in 2018. Daarnaast worden in de jaarrekening de barterkosten die gelieerd zijn aan PR en Promotie niet verantwoord onder PR en Promotie maar onder barterlasten. Dit conform het financieel handboek waarin aangegeven is om alle barterlasten apart te vermelden. De barteringlasten voor PR en Promotie bedragen in 2019 € 64.000,- (2018: € 122.000,-).

Huisvestingslasten

Onderhoud gebouwen	63.582	104.518
Verzekeringen en belastingen	35.211	34.549
Energiekosten	112.333	63.721
Overige huisvestingskosten	50.642	50.807
	261.767	253.596

De daling van onderhoud gebouwen wordt veroorzaakt doordat het gebouw op dit moment up-to-data is qua onderhoud. De stijging van de energiekosten wordt veroorzaakt doordat in 2018 een niet ontvangen eindafrekening als gevolg van een defecte gasmeter in 2014 is afgeboekt waardoor de energiekosten, rekening houdend met de algemene stijging van de energiekosten, weer in lijn liggen met voorgaande jaren.

Overige algemene lasten

Overige personele lasten	430.909	963.407
Uitbesteed werk aan bedrijven	313.656	334.500
Overige aan afdeling gerelateerd alg. kosten	115.775	156.621
Overige kosten	359.371	530.810
	1.219.711	1.985.337

Door minder opleidingskosten, minder transitiekosten en minder leasekosten zijn de overige personele lasten in 2019 lager dan in 2018. Door verbeterde contracten op het gebied van copiers en telefoon zijn de aan afdeling gerelateerde algemene kosten gedaald. De daling van de overige kosten wordt veroorzaakt doordat in 2018 een eenmalige bedrag van € 590.000,- aan frictiekosten iNos was opgenomen. Daarnaast was in 2018 tevens sprake van een eenmalige vrijval voorziening herziening BTW. Binnen de business-as-usual activiteiten zijn diverse efficiencymaatregelen doorgevoerd wat geleid heeft tot minder kosten.

Barteringlasten

Barteringlasten	212.539	236.494
	212.539	236.494

Vanaf boekjaar 2017 worden, conform het Financieel Handboek, de barteringlasten apart weergegeven op de exploitatierekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten	932	1.809
Rentelasten	965	1.431
	33-	378

De rentepercentages op spaargelden zijn sterk gedaald, waardoor de rentebaten lager zijn dan vorig jaar.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

L A S T E N

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<u>Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening</u>		
Vennootschapsbelasting	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Gezien de landelijke discussie met de Belastingdienst of de regionale omroepen wel vpb-plichtig moeten worden of blijven is in de jaarrekening over 2019 geen bedrag opgenomen aan vennootschapsbelasting. Mocht blijken dat Omrop Fryslân daadwerkelijk vpb-plichtig is, dan zullen de effecten hiervan in de jaarrekening over 2020 verwerkt worden.

Kasstroomoverzicht

	2019		2018	
I Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat	€	14.251	€	-243.447
Aanpassen voor:				
Afschrijvingen vaste activa	€	835.691	€	773.649
Mutatie voorzieningen	€	-21.602	€	-166.647
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	€	828.340	€	363.555
Mutatie voorraden	€	-54.517	€	87.861
Mutatie vorderingen	€	746.112	€	515.663
Mutatie kortlopende schulden	€	-198.776	€	8.657
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	€	492.819	€	612.181
Ontvangen interest	€	1.870	€	3.044
Betaalde interest	€	7.209	€	7.429
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	€	9.078	€	10.473
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in (im)materiële vaste activa	€	-851.695	€	-1.056.427
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	€	-	€	-
Investeringen in financiële vaste activa	€	-	€	-
Desinvesteringen in financiële vaste activa	€	-	€	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€	-851.695	€	-1.056.427
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangsten uit langlopende schulden	€	-	€	-
Aflossing van langlopende schulden	€	-1.835	€	-1.759
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	-1.835	€	-1.759
Mutatie liquide middelen I - II + III	€	476.707	€	-71.977
- Liquide middelen einde boekjaar	€	1.605.643	€	1.128.935
- Liquide middelen begin boekjaar	€	1.128.935	€	1.200.913
Mutatie geldmiddelen	€	476.707	€	-71.977

WNT-verantwoording 2019 Stichting Omrop Fryslân

De WNT is van toepassing op stichting Omrop Fryslân. Het voor stichting Omrop Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,-. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Omrop Fryslân van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	J.M. Hiddema
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	146.415
Beloningen betaalbaar op termijn	13.671
<i>Subtotaal</i>	<i>160.086</i>
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>194.000</i>
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	160.086
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	
Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/5 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	89.109
Beloningen betaalbaar op termijn	8.906
<i>Subtotaal</i>	<i>98.015</i>
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>126.863</i>
Bezoldiging	98.015

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	T. Baas	G. Jaarsma	L. Nijenhuis	S. Mulder	E. Meijer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid RvC, per 1/9 voorzitter	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 3/07	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	5.718	9.375	7.500	7.500	3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.669	23.466	19.400	19.400	9.779
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	5.718	9.375	7.500	7.500	3.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018					
Functiegegevens	Voorzitter	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC	Lid RvC
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	16/4 - 31/12	16/2 - 31/12	n.v.t.
Bezoldiging					
Bezoldiging	11.250	7.500	5.313	6.563	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	13.463	16.518	n.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Controleverklaring bij de jaarrekening

Aan: de directie en de raad van commissarissen van Stichting Omrop Fryslân

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019 van Stichting Omrop Fryslân te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Omrop Fryslân per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016.
- ▶ Voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de exploitatierekening over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016 en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Omrop Fryslân zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van onzekerheid omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven.

De jaarrekening en onze controleverklaring daarbij zijn gebaseerd op de condities op het moment dat deze zijn opgemaakt. De situatie verandert van dag tot dag en leidt inherent tot onzekerheid.

Ook Stichting Omrop Fryslân wordt met deze onzekerheid geconfronteerd, die is uiteengezet in het bestuursverslag onder pagina 6, 8 en 11 en de toelichting opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 24. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling Vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016 vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Regeling Vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Regeling Vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de WNT. De directie is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen 2016, het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van commissarissen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Groningen, 22 april 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. B.W. Littel RA

Statutaire winstbestemming

Er is geen wijze van winstbestemming opgenomen in de statuten van Omrop Fryslân. Op grond van het financieel handboek zal de eventuele winst worden toegevoegd aan de reserve voor media-aanbod.